

Bild: LARS ALEXI

Ewa Alexandersson och Ingrid Johannesson spelar kvinnorna Louise och Erna, som står i centrum för *Den bergtagna* som Göteborgs universitetsteater premiärspelar den 25 mars.

Ernst Ahlgrens kärleks-tragedi

I juli är det hundra år sedan Ernst Ahlgren, d v s författarinnan Victoria Benedictsson, skar halsen av sig på ett hotellrum i Köpenhamn – driven dit av bland annat en uppslitande kärleksaffär med litteratören Georg Brandes. Det sista hon skrev var skådespelet *Den bergtagna*, som Göteborgs universitetsteater sätter upp för premiär den 25 mars.

— Jag fascineras av hur modern den är, säger GUT:s regidebuterande Katarina Hultin.

Pjäsen kretsar kring kärleksförhållandet mellan en svensk kvinna – Louise Strandberg – och en fransk konstnär – Gustave Alland – i 1800-talets parisiska bohémkretsar. Den bergtagna har alltid ansetts ha klart självbiografiska drag: Louise skulle då vara Victoria Benedictsson själv och Gusta-

ve Alland skulle vara Georg Brandes.

Själv kallade Victoria Benedictsson pjäsen "En kärlekens tragedi".

— Den bergtagna handlar om svårigheten att få ekvationen yrkeskvinna, kärlekspartner och människa att gå ihop, säger Katarina Hultin.

— Pjäsen moraliserar inte, ger inga svar, men ställer frågorna och pekar på olika sätt att välja när konflikten mellan arbete och kärlek uppstår.

Katarina Hultin har funnit att Victoria Benedictsson ur sina dagböcker (Dagboksblad och brev, 1-2, utgivna av vännen Axel Lundegård 1928) hämtade inte bara situationer, som hon använt i pjäsen, utan också direkta repliker från förhållandet med Georg Brandes.

— Och under arbetet med *Den bergtagna* noterade hon: "Det känns som att rista i sitt hjärta med en stålpena".

Göteborgs universitetsteater, som i år fyller fem, har under sin

verksamhetstid valt att söka efter de "udda", sällan spelade styckena. Den bergtagna är inget undantag – den är ytterst sällan uppförd.

Men valet av just Victoria Benedictssons pjäs kanske ändå inte är någon slump utan ett tidens tecken, ty Sköna söndag-trenden har fått konkurrens: på Dramaten spelas generationskamraten, Ann-Charlotte Lefflers Sanna kvinnor, nyligen visades i TV en dramatisering av Ellen Keys liv (Frökens fröken) och på Stockholms stadsteater spelas den rosade pjäsen *Oda!* – satans kvinna!! om Kristiania-bohemen Oda Krogh.

Och på skärtorsdagen sänds i TV första avsnittet av serien Postmästarhustrun från Hörby av Sonja Pleijel och Marianne Söderberg. Den handlar om Victoria Benedictssons dramatiska liv från hennes år som just postmästarhustru i Skåne till hennes död på ett hotellrum i Köpenhamn vid 38 års ålder.

BO LUDVIGSSON